

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 5 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr. — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru de-care publicare.

Nr. 1522 Plea.

Cerculariu

cătră onoratele oficii parohiale și onorații membri, ordinari și estraordinari, preoți și mireni, ai sinodului protopresbiteral electoral din protopresbiteratul greco-oriental al Zarandului.

Subscrisul, primind prin ordinațiunea Venerabilului consistoriu arhidiecezan din 2 Aprilie a. c. Nr 1522 Plen. onorifica însărcinare de a conduce alegerea de protopresbiter al tractului Zarandului, am onoare a convoca prin aceasta sinodul protopresbiteral electoral pe Mercuri în 6/18 Iunie a. c. la 10 oare înainte de ameași în biserica din opidul Brad pentru sevășirea alegerii de protopresbiter, spre care scop onorații membri ai sinodului protopresbiteral al tractului Zarandului, ordinari și estraordinari, preoți și mireni, sînt poftiți a se presenta în ziua și locul designat spre a participa la alegerea de protopresbiter; ear onorații membri ai comitetului protopresbiteral, preoți și mireni, la ședință preconsultătoare pe Marți în 5/17 Iunie a. c. la 4 oare după ameași în sala gimnasiului nostru din Brad.

Servițiul divin, împreunat cu chemarea Duchului sânt, se va începe la 8 oare înainte de ameași în biserica din opidul Brad, la care toți membrii sinodului sînt poftiți a participa.

În sensul §. 15 din instrucțiunea Venerabilului sinod arhidiecezan acest cerculariu, la care se alătură sub % și lista membrilor sinodali, se comunică onoratelor oficii parohiale din protopresbiteratul Zarandului, ca în cea mai de aproape Duminecă ori serbătoare se-l publice în toate bisericile parohiale. Sibiu, în 21 Maiu 1884.

Moise Lazar m. p.,
comisariu consistorial.

Ad Nr. consist. 1313 pl. 1884.

Onoraților membri ai sinodului protopresbiteral gr.-oriental al tractului Câmpenilor.

În legătură cu cerculariul subscrisului dto 15/27 Maiu a. c. Nr. 1313 pl. se aduce la cunoștința on. membri ai sinodului protopresbiteral, preoți și mireni, ordinari și estraordinari, că sinodul electoral din cauze neprevăzute se amână pe Joi 7/19 Iunie a. c.,

ear întrunirea comitetului protopresbiteral pe Mercuri 6/18 Iunie.

Ceea-ce on. oficii parohiale se binevoiască a aduce la cunoștința publică, și cu deosebire a ddlor deputați din respectivele parohii.

Sibiu, 21 Maiu (2 Iunie) 1884.

Comisariul consistorial
Zachariă Boiu m. p.

Sibiu, 21 Maiu 1884.

O mișcare vie se observă preste întreaga Ungaria și Transilvania. Tot ce are țeara mai inteligent, mai distins, și mai cu influință s'a pus în mișcare. Alegerile dietale sunt la ușă, și această împregiurare a provocat mișcarea de care este vorba, această împregiurare o justifică, și tot ea ne împune și noue sânta detorință a ținea în evidență ori ce se întemplă în giurul nostru.

Națiunea română din detorință cătră patrie și cătră sine și-a pus și ea în mișcare tot ce are mai inteligent, mai distins și mai cu influință. Detorințele noastre de cetățeni și români ne-au îndemnat și ne îndeamnă ca la toate ocaziunile date, să ne manifestăm și noi, să dovedim lunei, că cine sîntem, și ce voim.

De două zile pe stradele Sibiiului se poate observa o mișcare neobicinuită. O seamă a inteligenței noastre se află întrunită în Sibiu spre a decide asupra ținutei poporului român în numele căruia vor vorbi și vor lucra. Dîcem poporul român, căci noi suntem în clar cu ceia ce dîcem. Dîcem poporul român, și aceasta o accentuăm, ca să putem reveni, căci vrînd nevrînd trebuie să revenim, suntem provocați ca să revenim.

Românii adunați la Sibiu sînt convocați aicia pa baza programei statorite la anul 1881. Pe când scriem aceste, frații nostri pre cari cu sinceritate i-am salutat în mijlocul nostru, s'au pronunțat poate cu privire la ținuta lor politică în fața alegerilor.

Cu Dumneșeu! le-am dîs în numărul precedent al țiarului nostru. „Cu Dumneșeu” i întimpinăm și acuma, și „cu Dumneșeu!” sînt cuvintele noastre la decisiunea lor cu privire la scopul pentru care s'au întrunit.

Sîntem una în pretensiunile noastre naționale, una în aspirațiunile noastre. Alergăm spre o țintă comună pe diferite căi. E întrebare nedeslegată încă dacă pre ambele căi umblînd, facem serviciu națiunii. E întrebare dacă pre una sau ceialaltă

umblînd, aducem mai mari foloase, și e întrebare, dacă stricăm umblînd pe ambele, sau dacă una numai e cea mîntuitoare sub egida solidarității.

Nu este aci timpul și locul de a răspunde la aceste întrebări nedeslegate. Sîntem uimiți atinși de numărul inteligenței române într'uite aici, și cu încredere privim la delibărările ei.

Una însă voim să o clarificăm încă odată, și ar fi bine să ni se facă posibil de a nu mai reveni asupra ei.

Bărbații întruniți aici stau pe baza programei dela 1881. Aceasta se scie. Comitetul executiv al conferenței dela 1881 este tare dispus a vorbi în numele națiunii române, și noi la o altă ocaziune ne-am clarificat în privința aceasta. Credeam deci că stăm pe teren real, bine sciind că mistificările întru nimica nu sînt interioare aroganței, care în veci nu vedesce pe omul serios. Demnitatea corporațiunii, care până eri cu adevăratul ei nume „Comitetul partidei naționale române” se numia, nu suferea nici o scădere, dacă reflectînd la actualitate, cel puțin în aceste momente nu apostrofa și provoca. Demnitatea conferenței credem noi că pretindea, ca să fim serioși cel puțin acuma, după ce ne-am luminat, și am vedut, că cu animositățile numai merge, și că bunavoința atât e de vedită din toate părțile încît păcat de cuvintele perdue.

Seriositatea și demnitatea cuvîntului presidial, rostit la deschiderea conferenței de eri, a trebuit să pună în respect pre ori și ce român cu inimă și cap. Raportul comitetului despre activitatea de trei ani încă ne-a pus în respect, și dacă e să fim, ceia ce sîntem, sinceri în părerile noastre, noi o mărturisim, că trebuie să complimentăm pre comitet pentru cele făcute. Încît au fost lucrările lui inspirate de tact politic și executate cu privință la împregiurările date, nu vom discuta acuma.

Nu vom provoca fiind provocați, și din cât se poate vom fi cruțatori. O dorință pie sau pe latinesce vorbind un „*pium desiderium*” a condus pe comitet la facerea raportului. Dorința aceasta încît va rămînea dorință noi o vom respecta. Trecînd înse marginile, trebuie să luăm poziție.

Se dîce că conferența va fi sau doară și este fidelă espressione a întregii națiuni române.

Noi n'am voit să fim coarda discordantă în perfecta armonie ce domnesce tocmai acuma între noi. Creдем că n'a fost la loc nici în raportul comitetului această coardă discordantă. Valoarea lui nu câștigă prin o frasă nimica, perde însă mult dacă ne vom pune să analizăm această fidelă espressione

FOIȚA.

Un călugăr revoluționar.

(studiu istoric:)

Lupta între sciință și superstițiune, între nișuința de a câștigă libertatea națională și între subjugare, între libertatea conștiinței și între intoleranță, ce predomnesce și cărmuesce veacul nostru, ne revoca în memoria timpuri trecute cu asemenea lupte, și anume secul al 15-lea.

Însă atunci lupta purtată cu mai mare vehemență, cu mai mare sîlbătăcie, nu s'a sfîrșit cu una nouă subjugare a spiritului, pentru că atunci pre câmpul politic lupta nu se portă pentru libertate și unitate națională, ci numai pentru puterea puternicilor, și pre câmpul religios, nu pentru libertatea cugetării, ci numai pentru intoleranța credinței.

La țermurii riului Arno, în orașul înfloritoriu Florența, unde după datina evului mediu, conform dreptului pumnului, se ridicau palatele întărite și morose, unde fie-care cive și închipuia a fi un suveran și declară a nu fi nici supusul papei, nici al imperatului, și unde totuși poporul întreg ajunsese a fi supus unei familie de comercianți, acolo s'a încins lupta cea mai inverșunată între extreme, cea

mai sîlbatecă trîntă pentru puterea asupra trupurilor și a spiritelor, acolo s'au învîrtit arnele cele mai puternice pentru a ridica idei la domnire.

Da, în Florența trăia un spirit viu și cerbicos, și ceea ce n'ar fi succes nici unui despot prin cea mai sîngeroasă putere, aceea succese familiei Medici prin violenție, dîrnicie, luxu și lingusire. În anii 1437—1471 acești comercianți dibaci, cari speculau la suprema putere în stat, cheltuiră 663,755 floreni în aur pentru zidiri publice, contribuțiuni și mile, și prin aceasta praxa ei totdeauna se aflau în fruntea statului, fără a-și fi arogat aceasta pozițiune. Ei ocroteau artele și sciințele. În palaturile lor, cari cu încetul și pre nesimțite deveniră curți domnesci, se întâlneau poeți, pictori și alți artiști. Prin aurul lor înfioreau minunații artiști Brunelleschi, Donatello, Ghiberti și Massaccio, a căror opuri și astăzi pun în uimire pre cunoscătorii frumosului. Însă nici unul dintre membri acestei familie calculatoare nu desvolta așa strălucire domnească ca Lorenzo magnificul. El, provocat de respectivii domnitori, indusmăniți, mijlocea împăciuirea lor; în cas'a sa intrau și ieșeau domnitori dela meadăși și meadănoapte. Imperatorele German se tîrăia pentru dobîndirea favorului lui Lorenzo, și papa trebuî să renuncie la Florența, pre care cu ardore o poțtea.

În același an, în care Columb descoperi o țeară nouă, sta la patul de moarte a lui Lorenzo

Medici, magnificul, un călugăr, pre care Lorenzo l chemă anume, ignorînd pre spiritualul (duhovnicul) seu propriu. Acest călugăr ceru dela moribundul Lorenzo trei: Speranța la îndurarea lui Dumneșeu, reintornarea a tot ce a câștigat pre nedrept și restituirea libertății florentine.

Însă Lorenzo Medici, care sta la poarta întunecoasă, promise voios numai cea întâia, a doua promise fără voie deja, eară a treia o denegă hotărît și indignat. La aceasta bietul călugăr se depărtă neclătit de lângă bogatul și puternicul Lorenzo, pre care împăratul și papa l respecta; călugărul denegă lui Lorenzo absoluțiunea (deslegarea). Aceasta o făcu priorul (capul) manăstirii dominicanilor Sânt-Marcu din Florența: *Girolamo Savonarola*.

Cu deuce ani mai înainte, în vîrstă de 30 ani veni altul la Florența. În Ferrara avuse leagănul seu, eară la universitatea din Bologna avea catedra sa. Idealurile sale erau foarte deosebite de spiritul timpului. Precînd copii miscăcioși însă frivoli ai acelu secol, sorbeau din greu plăcerile vieții în frumoasa Italia, seriosul dominican se lăpedă de aceste plăceri, trăia și lucra cu atât mai învăpăiată patimă pantru religiune și virtute, pentru libertatea și unitatea poporului și a patriei sale.

Însă chiar pentru că Savonarola se însuflețea astfel pentru religiune și vîrtute, era adversariul papilor, celor mai înverșunați inimi și persecutori de pre atunci ai acestor idealuri. Acest duch (spi-

a întregii națiuni române chiar și după vestita porțiune de 2,999,950:50.

N'am stricat noi armonia și nu este vina noastră, dacă sunt oameni, cari dacă nu pot face ceva și pește realitate, se simt rău dispuși. Demnitatea internă a conferinței n'are lipsă de înfrumusețări măiestrite. Să fim reali, să respectăm la fie care om ceea ce dănsul are, i este permis să aibă, și i șede și bine să o aibă.

Cu chipul acestei conferințe din Sibiu dublu va câștiga în ochii oamenilor cu judecată, și nu noi vom dice că ea este mască pentru ascunderea adevăratelor intențiuni.

Conferința românilor cu programa dela 1881.

Cetitorii diariului nostru știu deja că pe ziua de 20 Maiu a. c. stilul vechiu, românii aderenți la partida politică națională cu programa dela anul Domnului 1881 fură convocați aici la Sibiu spre a delibera în obiectul: ce ținută se observe față cu alegerile dietali. Nu este necunoscut nici modalitatea întrunirii românilor cu programa dela 1881. De două zile strădele noastre ne dau aspect drăgălaș. Preste 150 delegați din toate unghiurile locuite de români sunt deja aici în Sibiu, și inima ne saltă la privirea marcatelor fisionomii simpatice ochilor noștri și scumpe inimilor noastre. Ne sunt simpaticele, căci proverbul străbun dice; „*Similis simili*” — și ne sunt scumpe căci românul în ziua de astăzi numai cu român se mai poate înțelege.

Conferința convocată și întrunită la Sibiu va fi una dintre cele mai importante în viața noastră națională. Acuma ca nici odată încă relațiile noastre interne sunt de tot încordate. Partidele politice din sinul nostru s'au manifestat în toată țara lor. Una se credea în culmea puterii sale, despre ceialaltă lumea s'a fost datat a nu mai vorbi. Dintr'odată conferința dela Pesta și diarul „Viitorul” dovedesc în fața lumii că românii activiști nu vreau se fie socotiți între morți. Pășirea românilor activiști cu atâta forță n'a ramas fără efect la vechii passivisti, cari remaniții prin unii dintre luceferii vechilor activiști, vreau se prepare o situație, după vederile lor proprii, fără reflectare la situație. Prin urmare vom avea situație fără situație, sau mai corect vorbind, vom avea situație după cum noi am vrea să fie. De sine se înțelege aceasta numai în teorie. Și aici „noi” este întreagă națiunea română.

Conferința s'a deschis la 10 oare înainte de amiaza. După cuvântarea presidentului comitetului domnul avocat Parteniu Cosma și raportul comitetului a urmat constituirea biroului.

De president s'a ales domnul Dr. Ioan Rațiu, notari domnii Jeronim G Barițiu, amplotiat la banca „Albina” și Stefan Velovan, director la institutul pedagogic din Caransebeș. S'au prezentat apoi credenționalele delegaților și s'a ales o comisie de 9 pentru verificarea acestor delegați. Delegați prezenți verificați sunt până acum 154.

S'a constituit după aceasta definitiv biroul alegându-se lângă domnii amiuțiți deja domnul Georgiu Popp de Basesci de vicepresident.

În urmă s'a ales o comisie de 30 pentru facerea propunerilor în privința ținutei politice a românilor, în numele cărora vorbesce și lucră conferința. Cu acestea s'a încheiat ședința primă.

Cuvânt de deschidere

pronunțat de către președintele adunării domnul Parteniu Cosma.

Domnilor! Ca președintele actual al comitetului permanent central instituit în conferința dela 1881, Ve salut din inimă ca pe unii ce la apelul comitetului în timpurile aceste grele cu rară abnegațiune a-ți binevoit din mari îndepărtări a Ve osteni la acest loc estrem al patriei comune pentruca împreună să ne consultăm asupra marelui cestiuni, care pusă la ordinea zilei, agitează toate spiritele cari se interesează de soarta patriei.

Di secretariu al comitetului va avea norocirea a Ve raporta despre momentele principale ale activității comitetului, eu Ve cer voia să-mi permiteți pe cât se poate de scurt a Ve atrage atențiunea asupra situațiunei noastre în general.

Dela ultima conferință generală s'au petrecut lucruri în patria noastră, la cari noi nu ne-am putut aștepta.

Programa partidei naționale a produs o înverșunare generală atât la guvern, cât și la toate partidele politice, ba agitat prin jurnalistică pot dice că la întreg elementul maghiar.

Numai decât la alegerile din 1881, s'au pus în mișcare toate petrele în contra candidaților naționali.

S'au folosit toate mijloacele permise și nepermise numai ca să se închidă cu desevășire ușa parlamentului de naintea partidei naționale.

În acest punct s'au unit toate partidele, și astfel partida națională, carea nu poate, și nu voesce să lupte cu altfel de arme decât cu arme morale, a fost bătută în toate cercurile electorale afară de al Caransebeșului.

Pretețul a fost mai cu seamă punctul 1. al programei pentru cei din Ungaria, ear pentru cei din Transilvania și rezistența pasivă.

Dar considerând că chiar în fruntea programei se dice că „partida națională va lucra pe teren legal” pentru esoperarea drepturilor cuprinse în programă, și considerând cele petrecute de atunci în coace față de celelalte puncte ale programei, trebuie să constatăm, că acela a fost numai pretețul, pentru ca să se poată intimida un popor, care de seculi a dat dovedi că este consciu de sine și nu este aplecat a se desnaționalisa.

Singur numele „partida națională”, „deputat național” este de ajuns, ca fără deosebire, guvern, partide politice și jurnalistică la aușul lui să te întimpine cu antipatiă, precând ei toți fac numai politică națională maghiară în parlament, în oficiu și în societate.

Într'un stat poliglot, într'un stat unde legislațiunea s'a simțit îndatorată, cel puțin la vedere, a garanța prin lege egala îndreptățire a naționalităților, într'un stat în fine unde chiar din gura Monarhului aușim încurajare pentru dezvoltarea naționalității noastre, o programă ca a noastră numai esagerată nu se poate numi.

Nu vor să aușă de autonomia Transilvuniei, dar pentru aceea în toate cestiunile, cari privesc pe fosta clasă privilegiată, cum sunt bună-oară legea electorală, legea agrariă etc., se aduc și se fac dispozițiuni speciale pentru Transilvania, acelea însă să fac fără concursul poporului care formează majoritatea locuitorilor ei, și nu numai nu se fac

nici măcar încercări pentru de a face posibilă acestui popor conlucrarea la dirigerea sorței sale, dar nici românilor din Ungaria propriă nu li se permite ca se treacă peste pragul parlamentului, dacă o spun a priori că voiesce să lucre în sinul legislațiunei în direcțiunea aceasta.

Usul limbei naționalităților nu numai că a ramas eschis în justiția, dar în multe comitate s'a scos chiar și din afacerile comunale tot numai prin ucazuri de ale șefilor.

La aplicarea funcționarilor nu numai că nu se consideră naționalitatea poporului, pentru care se aplică, dar din contră se scot din posturi aceia cari sunt în sinul poporului dacă acela nu este maghiar, fie ei chiar cei mai adicți aderenți ai partidei guverniale.

Legea despre egala îndreptățire a naționalităților este numai reclam în afară, dar literă moartă și obiect de batjocură în intru, ear în o parte esențială — relativ la învățământ — alterată în mod indirect în detrimentul naționalităților.

Autonomia bisericească în mod foarte simțitoriu jignită, biserica română degradată la un rol foarte umilitoriu pentru dânsa.

Învățământul în scoalele confesionale jignit deja de mai nainte în eficacitatea de progres, împedecat și mai mult prin noua lege pentru scoalele medii.

Din vistoria statului nu numai că nu se încuviințează nici un ban pentru cultura noastră națională, dar din contră, casual din Caransebeș este dovadă elatantă, că nici din averea noastră nu ni se mai permite ca să ne înființăm institute de învățământ cu limba de propunere românească.

Legea electorală este tot cea vecheă cu toate abnormitățile sale, ear în aplicare față de naționalități nici aceea nu se consideră de neviolabilă.

Șovinismul de maghiarisare numumai că nu s'a mai moderat, dar din contră în timpul mai recent s'a organizat peste patria întreagă astfel, încât astăzi demoralisarea este virtute patriotică, ear constanța de caracter este păcat strămoșesc de care românul numai prin botez s'ar putea curăți.

Libertățile publice față de români s'au vătămat în mai multe rânduri, ni s'au călcat biserici și scoli, ni s'au interzis adunări populare și electorale, s'au intentat procese criminale unor fruntași pentru că s'au folosit de drepturile ce compet ori-cărui cive în stat constituțional, și peste tot fără nici o cauză am fost suspicioși și tractați în mai multe rânduri ca unii, al căror loialitate și patriotism să trage la indoială.

Se mai amintesc ceva și de sarcinile publice? Dacă în toate punctele anteriori n'am putut constata decât regres, aici — o simțim cu toții — trebuie să constatăm un progres, o perfecționare într'un grad fără esemplu la alte state civilizate în timp de pace, și dureri nu putem spera ca progresul în această privință să se curme curând; căci într'un stat, în care elementele ce-l compun nu se tractează cu măsuri egale, se recer puteri enorme pentru apărare și remân puțin la lucru, ear lucrul nu este binecuvântat.

Un punct mai este în programa noastră, care acum trei ani a ramas nedeslegat, — cestiunea dualismului. Cred că a sosit timpul ca să ne putem pronunția și asupra acestui punct.

Eată Domnilor am trecut peste întreagă programa noastră dela 1881 fără ca să fi putut afla măcar numai un punct în viața noastră publică de 3 ani, la care, cu privire la acelea lucruri, cari nu atârnă dela noi — să putem odihni cu mulțumire.

Totul progresează numai spre mai rău, și dacă este ceva ce ne poate servi spre mângăiere, este adevărul necontestaver, că în urma măsurilor luate prin conferința dela 1881, noi și cauza noastră am devenit mai cunoscuți atât în intru cât și în afară, și astăzi trebuie să observe și cei dela cari atârna soarta noastră, că patria noastră nici față de români nu mai este baricadată cu muri chinezici.

Dar decât toate mai dureros este, că în urma agitațiunei presei fără consciință, ideile falsificate de patriotism, și șovinismul fără cumpêt, au inficiat astăzi întreaga societate maghiară, încât chiar dintre bătrâni vedem pe oamenii vânători de popularitate trași în curentul de maghiarisare fără reson, însuși guvernul nu cutează să dee piept cu acest curent periculos pentru patriă, ear cei înțelepți se mulțumesc cu rolul de simpli privitori, și nu se știu orienta, să iee a mână lampa lui Diogene, s'au să se consoleze cu fatala sentență „*mundus vult decipi ergo decipiatur.*”

Maghiarul n'are termin în limba sa pentru „ungur” și „Ungaria”.

Pentru aceea nu știe și nu voesce să facă deosebire între „ungur” și „maghiar”, ear statul ungar este identic în idea lui cu statul maghiar, a inventat în loc de stat „ideă de stat”, pe care o numesce „ideă de stat maghiar”, și pe toți aceia

rit) al opozițiunii crestino-morale contra așa numiților succesori ai s. Petru, n'a fost nou în Florenția și în Italia. Deja cel dintâiu cetățian al Florenției nemuritoriu Dante fripse fără îndurare în scrierile sale pre papi, și încă într'o situațiune tare nerespectabilă; Petrarca ingeniosul bard al amorului iabise ascuțitele săgeți ale satirei sale contra nemoralei curți papale din Avignon, pre care-l numi „noul Babilon” Marsiglio, fiul lui Petrarca, dovedi că papatul este o usurpațiune, carea fu și de adevărata istorie și de adevărata constituțiune a creștinismului condamnată (osândită). Astfel cugetă și Savonarola.

Primele sale încercări de a-și predica principiele nu succesară, și lipsindu-i de tot frivola eleganță a predicatorilor de atunci, de la cari se aștepta toate mai iute de cât credința și vîrtute nu-i mirare, că ascultătorii lui erau rari. Neindestulit părăsi Florenția și predica în alte orașe, unde prezentându-se mai curagios și mai înțelepțesc, fu mai norocos și în scurt timp i se duse vestea. Biserica mănăstirii, în care predica, neputend cuprinde mulțimea celor, cari ascultau cuvintele sale răpitoare, trebui să predice în catedrala, și nemijlocit după discursurile sale se vedeau păcătoșii cutreerați grăbind a îndrepta după putință greșelile lor.

Acest succes Savonarola l mulțami numai preamăriri morale; și dacă s'ar fi restrins el numai la

predici morale putea trăi toată viața sa în linisce și necouturbat.

Însă mai întâiu el păși fără sfială contra iubirii de pompă, a imoralității și a despotismului puternicului Lorenzo, și după moartea acestuia, contra necredinței și a imoralității, ce domnia atunci la preoți în mănăstiri. El începu cu claustrul său propriu, unde el ca capetenie elimină tot soiul de lux, introducend eserciție pie. Aceste reforme dederă de astfel de resunet, în cât toate mănăstirile din Foscană în scurt timp se subordinară și-și îndreptară ordinea vieții sub conducerea lui.

Însă papei din Roma, așa numitului locuitoriu a lui Christos, i conveni mai puțin aceasta severă alipire a călugărului la învățăturile lui Christos. Pre deasupra pre acel timp scaunul papale l ocupă tocmai cel mai ingrozitoriu monstru ce a pătât cându-va nu numai tronul papale, ci preste tot vr'un tron în lume, imoralul, necredințiosul și neconsciențiosul Alesandru al șeselea, din familia Borgia, tata la trei copii, cari ca prinți trăiau la curtea s'a. Grelele și numeroasele păcate ale acestui monstru Savonarola le atacă cu toată franchetia de pre amvon. Pentru a-l face se tacă, papa i oferî scaunul de arhiepiscop din Florenția și pālăria de cardinal. Însă Savonarola respinse cu indignațiune aceste mituiri și continuă a agita contra isvorului mituirilor. Dară aceasta o plăti amar.

(Va urma.)

cari nu vor se priceapă această idee nedefinită, ci țin la stat, la coroana Sântului Stefan nefalsificată și timbrează de răi patrioți, de trădători.

Astăzi pe strade, în adunări și în jurnale e insultat românul, care ține la caracterul seu național, voiesce să rămână ceea ce l'a dat Dumnezeu și să-și desvoalte naționalitatea sa.

Scim noi că „apa trece petrele, rămân“ și că cu timpul va trebui să încete și acest parocsism; dar cu toate acestea trebuie să ținem cont de morbul ce dominează situațiunea de astăzi.

Nu-l putem vindeca la moment pentru că morbul este impacient, nu voiesce să vadă nici să audă, — a devenit nervos, — cu abnegațiunea înăscută românului și cu îndelunga răbdare, carea este virtutea noastră, sper însă, că cu încetul îl vom aduce la reson, îl vom face să recunoască, că suferind, noi suferim patria, că toți avem neapărată trebuință de sprigin reciproc, că voim și trebuie să ne împăcăm unul cu altul, dar că împăcarea noastră să fie folositoare pentru stat, trebuie să fie sinceră și fără rezervă, să fie împăcare între frați, care nu admite ca dintre frați unul să fie domn și altul servitorul lui.

Ear de a se împăca, nu este mai ușor sub soare decât cu românul, căci el care de seculi simte ce va se dăca a fi asuprit, nu țințese asuprirea altui-a nu așteaptă și nu dorește alta decât dreptate.

Eată farmecul cu care poți câștiga mâna și inima românului pentru totdeauna.

Una însă trebuie să o scie atât maghiarul cât ori și cine altul, care s'ar ocupa cu ideea de a desnaționaliza pe român, că istoria de 1700 de ani, a acestui popor și faptul, că românul în butul tuturor persecuțiilor, tuturor tempestațiilor câte de seculi au trecut peste densusul, nu numai n'a dispărut ci s'a oțelit și a ramas așa precum îl vedem astăzi, un popor consciu de sine, vigoros, tiner, accesibil și însetat după cultură, că acest popor nici odată nu va renunța la naționalitatea sa, nu este și nu va fi material acomodat pentru amalgamare în alt element; deci păcat de timpul și forțele ce atât pe cale oficială cât și pe cale socială se risipesc spre acest scop.

După cele petrecute în timpul inspirat și cu deosebire în timpul mai recent față de români, se vor fi așteptând poate mulți ca se vadă petrecându-se între noi scene cari ar fi respuns potrivit la provocările ce ni sau făcut și ni se fac meru, se poate că la unele locuri, și mai cu seamă la aceia cari numai din denunciarea românului trăiesc, ar fi binevenită o astfel de ținută a noastră; — s'um sigur însă domnilor că noi nu ne vom deșosi a răspunde la acele provocări, ci vom pertracta obiectele pentru cari ne-am intrunit cu toată serioșitatea și cu demnitatea unui popor, care într'adevăr dorește a crea o conțelegere sinceră și durabilă, o conviețuire, pașnică cu conțrații sei în patria pe carea totdeauna a apărat-o cu fidelitate și loialitate și a susținut-o cu scump sângele seu.

Aceasta să ne fie busola în consultările noastre.

Să trăiți dlor!

Prin aceasta declar adunarea de deschisă!

Raportul

comitetului electoral național al partidei naționale române către conferența electorală din 1884.

Onorată Conferență! Comitetul numit în conferența, reprezentanților alegătorilor români din Ungaria și Transilvania în ședința dela 15 Maiu 1881, cu privire la însărcinarea ce i s'a dat prin concludul de sub Nr. 13, 15 al protocolului conferenței, are onoarea a raporta următoarele:

1. În deplină aprețiere a faptului constatată de conferență că soartea și situațiunea politică a națiunii române de pe teritoriul coroanei S. Stefan, sau nu este de loc cunoscută opiniunii publice din patria și din afară, sau pe cât este cunoscută, cunoscința aceasta provine din isvoare turburate anume spre ascunderea adevărului, comitetul și a dat silința a compune un memorandum explicativ și detaiat, în care sub manuducerea istoriei din seculii trecuți și până astăzi a națiunii noastre a espus desvoltarea situațiunii politice în care am ajune.

Conform dorinței simțite de tot Românul că în mod sincer și adevărat să luminăm mai întâiu pe națiunile surori conlocuitoare în patria noastră că soartea noastră politică a devenit ne mai suportabilă și prin aceasta să deschidem calea spre o înțelegere frățească între popoară în interesul și pentru binele și gloria scumpei noastre patrii comune, acest memorandum a apărut mai întâiu în limbile patriei: română, maghiară și germană, apoi pentru străinătatea mai îndepărtată în limba franceză. Toate patru aceste edițiuni ne permitem ale presenta onora-

tei conferențe însemnând, că din edițiunea română au apărut la 1882: 2000 exemplare, din cea maghiară 700, din cea germană 600 și din cea franceză 750. În anul 1883 în urma necesității ce s'a arătat s'a retipărit edițiunea română completată prin actele conferenței în alte 2000 exemplare. Edițiunea română până la un rest de 300 exemplare s'au distribuit parte gratuit, edițiunile în celelalte limbi aproape esclusiv gratuit.

Anume s'au prezentat exemplare din memorandum tuturor factorilor politici ai patrie noastre, membrilor înaltului regim, membrilor parlamentului, presei periodice de diferite limbi și astfel credem a fi satisfăcut de a da aceluia cea mai estinsă publicitate.

În memorandum comitetul a căutat a esplica detaiat programa satorită în conferența din 1881. A documentat pe deplin cu istoria trecutului că pentru binele și fericirea popoarelor din patria noastră și pentru prosperarea acesteia nu există altă basă naturală și durabilă decât deplina egala îndreptățire politică a popoarelor din cari e compus statul, adevărata frățietate și libertate.

S'a arătat mai departe și aceea, că în situațiunea de astăzi creată popoarelor, egala îndreptățire nu e posibilă; dar s'a arătat totodată și modul cum ar fi posibilă aceasta, cum o dorim și cum o voim special pentru noi Români.

Espunând noi aceasta în mod sincer și loial credem a fi implinit dorința sinceră a fie-cărui român de a căuta și a arăta modul și calea pentru o înțelegere frățească între noi și elementul maghiar credem a fi probat pe de ajuns că voim buna înțelegere, adevărata frățietate și pe basa acestora pacea și înflorirea patriei comune prin armonia între toate popoarele ei.

Asfel noi ne-am făcut datorința patriotică. Durere însă ca vocea noastră nu a aflat doritul și cuvenitul resunet la factorii țării.

2. În privința părții a doua a însărcinării ce s'a dat comitetului în mai sus indicatul conclud, avem onoarea a raporta, că pe cât partida noastră era organizată, și pe cât deatribele electorali usitate în patria noastră au permis atât în Transilvania cât și în părțile Ungariei proprii locuite de români s'a executat programa dela 1881 în ce privește alegerile dietali.

Înmediat după conferența din 1881 comitetul a aflat de lipsă a încunoscința pe alegătorii români despre concludesele aceleia și prin epistolele cerculare ddto 8 Iunie 1881/2 a cere concursul delegaților conferențiali, a președinților și membrilor cluburilor partidei la esecutarea acestei părți a programei noastre.

Resultatul a fost ca în Transilvania numai pe acolo s'au apropiat alegătorii români de urnele electorali, pe unde au fost duși preste voia lor cu presiune și terorism oficial, ori seduși prin viclene uneltiri. În Ungaria propriă s'au numit în mai multe cercuri candidați cu programa partidei noastre. După cum este însă cunoscut din decursul alegerilor din Baia de Criș, Beiuș, Cehul-Silvaniei și părțile banatice preste tot, din partea contrarie s'au pus în lucrare toate mijloacele pentru-că și în cele mai sigure cercuri ale noastre să devenim paralizați și delăturați.

3. Pentru-ca în municipalități și comune să se poată desvolta necesaria activitate în viața publică, comitetul prin epistola circulară ddto 18 Iunie 1882 a stărut ca domniile delegați ai conferenței din 1881 conform angajamentului, ce l'a luat asupra-și sub punctul 16/13 al protocolului, precum și președinții comitetelor esecutive să îngrijească de rectificarea listelor electorali în timpul prescriș de lege Apropiindu-se finea periodului electoral 1881—1884, comitetul a privit de o datorință a sa, a pregăti cele de lipsă pentru convocarea acestei onorate conferențe. Spre scopul acesta prin epistola circulară ddto 10 Februarie st. n. a. c. ne-am adresat către toți membri conferenței dela 1881 cu rugarea să stăruiască, ca în toate municipiile să se reconstitue comitetele electorali și în fie-care cerc electoral locuit de români alegători subcomitete, cari să conducă atacurile electorali. În urma acesteia s'a organizat partida. Din rapoartele despre organizare aflăm a aminti, că în comitatul Târnavei mari ținerea conferenței electorale publicate prin diare și anunciate oficiului magistrat din Sighișoara cu manifestă călcare a libertăților publice s'a suprimat prin organele politice administrative, dictându-se pedeapsa în bani asupra convocătorilor conferenței.

Fiind astfel partida reorganizată, acest comitet a aflat de bine a susținea și pentru aceasta onor. conferențe sistemul reprezentativ pentru ca să participe prin bărbații sei de încredere toate cercurile, și astfel concludesele ce se vor aduce aici să fie și în formă și în faptă espresiunea voinței națiunii române. Invitate prin epistola circulară ddto 12/24 Martie /- cercurile electorali sau intrunit în conferențe și dechiarând toate neclătită perseverare la

solidaritatea națiunii și aderența la programa ei satorită cu unanimitate la 1881, V'a ales pe D-voastră de interpreți ai voinței lor.

Dintre obiectele singuratică cu a căror desbateră s'a mai ocupat acest comitet aflăm a aminti, că lipsa de mult simțită de un jurnal cotidian, organ al partidei naționale, precum și de un avânt literar mai puternic, lipsa manifestată și prin unele meetinguri și prin foile noastre naționale ne-a îndemnat a combina modul de întemeiere a unui fond pentru un Atheneu, institut tipografic-artistic înlesnitor edarei unei foi cotidiene și a tot felul de opuri literare folositoare.

Precând însă comitetul delibera alți bărbați particulari l'au prevenit înființând deodată două de asemenea diare, cari ne fac bune servicii în cauza națională.

Aceasta ne-a făcut de a nu pripri realizarea, oi a lăsa cauza aprețierii acestei conferențe.

Încheiând acest comit. raportul seu, cu aceasta privește de încheiat periodul pentru care a fost ales și mulțămind partidei și respective națiunii pentru încrederea cu care l'a distins, depune mandatul seu în mâinile onor. conferențe.

Sibiiu, 1 Iunie 1884.

Mai nou.

În Cluș revoluție de strade. Trăsuri cu decile stărâmate. Bătășii partida extremă, bătășii cei guvernamentali. Mai mulți vulnerați de moarte.

Varietăți.

* (Concert.) Duminecă seara am avut și de serbătoare. Concertul domnului George Dima a reeșit foarte splendid, și noi dacă ar fi să avem vre-o pretensiune, aceia s'ar reduce numai la dorința noastră: de a audi pe domnul Dima cât mai mult cântând, și de a-l vedea totdeauna în fruntea reuniunii române de cântări din Sibiiu.

Vom începe cu numărul 4 din programă. Doamna Irena Nasta a esecutat cu multă dexteritate, precisiune și eleganță piesele pentru piano a) Fantasie (Fis-moll) de F. Hiller, b) Finale din Sonate în Cis-moll (op. 27.) de L. van Beethoven.

Reuniunea română de cântări din Sibiiu sub conducerea dirigentului seu, a domnului Dima, a cântat de tot frumos, și noi ar trebui să reproducem cele scrise până acuma cu ocaziunea concertului din urmă al acestei reuniuni, dacă am voi să aprețiem mai îndetainu compozițiile și esecutarea.

În fine ce vom dăce despre domnul director de musică I. L. Bella, care cu cunoscuta-i măiestrie și bunăvoință a acompaniat pre domnul Dima și în Baladă „Mama lui Stefan cel mare“ reuniunea română de cântări din Sibiiu?

Domnul Dima a cântat ca totdeauna. Publicul prin freneticele aplause și-a manifestat îndestulirea.

Dacă talentul dă mână cu arta, se nasce frumosul și nu scim ce să admirăm mai mult, organul domnului Dima, sau arta cum scie domnia Sa esploata darul naturei.

* (Maial). Reuniunea română de cântări din Sibiiu arangează Mâne — Mercuri — escursiunea sa în Dumbrava Sibiiului. Începutul la 2 oare.

* (Muerea vindecată de boala iubitelui). Un drac de muere, nurlie, carea avea pe vino încoace, și-i sbura ochii din om în om, ca o pasirică din pom în pom, voia să pue coarne bărbatului. Acesta cum simți puse în gând să o vindece de patima iubitelui, însă cu un cusur subțire, așa ca să nu o dea târgului.

Voia, veți, să i arete că nu e vre un vlăduță și că nu-l poate îmbrobodi așa lesne.

El tot vedea trecând pe uliță nesce oameni, cari nici nu ședeau în partea locului nici nu semăna că au pre acolo vreo trebuință. Treceau ia așa în hai, lui, dichisiți și pomăzuți, scii ca lelițele. Lui nu-i bătu la ochi a bine acele sarta, ferta, de colo până colo, pe dinaintea casei lui, de către nesce oameni ce tot își aruncau privirile la fereștrele casei sale cu nesățiu.

Se făcu că pleacă afară la țară după trebuințele negoțului lui și dăse:

— Nevastă, până a nu înopă sunt nevoit se plec la țară. Am aflat de un chiliper, și me duo numai decât: căci nu voiu să-l las dela mână.

— Cel așa de cu grăbire vrei să pleci? Lasă că tei duce de dimineată.

— Peste poate. Eacă caii sunt prinși la căruță. Să ne vedem sênătoși.

Dăse și plecă.

Femeea ca să nu piarză timpul, și trimise numai decât pe slujnică pe la toți cei ce îi tot bătea capul să le spuă că bărbatu-seu a plecat la țară.

Unul din ei, bumbăcar fiind de meseria sa, îi trimise în dar o făclie mare și vorbă ca să-l aștepte pe după aprinsul luminărilor.

Altul, ce era de meseria lui lipsan, îi dăruî o bucată de materie verde și vorbă ca să-l aștepte pe la miezul nopții.

Altul, porumbar din nascere, îi trimise o păreche de porumbei și vorbă că va veni pe când îngână ziua cu noaptea.

În sfârșit cel din urmă, cofetar prăvăliaș îi trimise o tavă cu baclava și vorbă că are să vină să se pue pe chiulhan.

În timpul acesta bărbatul muerii cu pricina se întoarse binișor, și strecurându-se pe lângă uluci, isbutise a se furișa într-o cămăruță lipită cu casa. De pe ferestruică el văduse și aușise tot ce se petrecuse.

Iară dacă vedu că slujnica nu se mai duce nicăiri, înțelese că trebuie să se arate. Vezi că el nu voia să-lase nevasta să cază în păcat.

Și, piș, piș, ușurel ca fulgul, eși și se duse unde și lăsase căruța, se puse în ea, și cu sgomot mare intră în curtea casei sale.

Cum se dete jos din căruța, dete fuga în casă la soțioara lui, căutând la ea cu nise ochi sperioși. Când îl vedu muerea, inleună și îngălbeni de frică. Apoi fiindu-și firea și luându-și inima în dinți, îl întrebă.

— Da, ce ai pățit bărbățele?

— Ce să paț, dragă nevestică? Iacă mam în-telnit cu un șarpe grozav de mare, mare tocmai

ca făclia de pe fereastră, și verde, verde, ca bucată de mătase de pe așternut. De nu sburam iute ca porumbeii de sub pat, mă mânca, vrăjmașul, ca pe baclavaoa din dulap.

Muerea se mai spăimântă o toană când îl aușii vorbind astfel. Ea pricepu că el scie tot. Și dându-i în genunche se rugă de ertare și se făgădui că în viața ei nu va mai face ceea ce a făcut.

Bărbatul își ertă muerea pentru asta greșală, dară și ea se ținu de cuvânt, căci vedu cu cine are a face.

Un culegător-tipograf.
După „Adevărul“.

* (Nefericirea te ajunge, când nici cu gândul nu gândești). Marți sara se preumbla pe strada principelui de coroană din Pesta o damă elegant îmbrăcată. Înaintea cafenelei Șoja deodată călcând pe o coajă de portocală se impedează.

Doi domni, cari treceau pe lângă dânsa, săriră într'ajutoriu, dar înzadar, căci dânsa la moment cădu jos. Ridicându-o sus observară că sârmana necunoscută începe a se îngălbinii. Practicul medic Dr. Löry, care din întâmplare trecea pe acolo, se duse repede la nenorocita damă, care de odată începu a chorcăi și peste câteva secunde și dete sufletul. Dr. Löry deschise îndată gura moartei și observă în gât-legi nesce bucăți rupte dintr'un șireag de dinți artificiali.

Medicul scoase câte-va fărâmituri de dinți, cea mai mare parte însă din șireag astupase țeava respirației, ceea ce avu de urmare că sârmana damă muri înecat. Nesce oameni incunoscințară poliția despre trista întâmplare, și cadavrul fu transportat în o lectică în casa rece din Spitalul Rochus. Peste câte-va minute se petrecu pe strada Kerepeș o scenă dureroasă. Servitorul băncii de escompt Ioan Rada aflase dela un cunoscut că soției sale i s'a întâmplat o nenocire pe strada principelui de coroană. El se grăbi se ajungă în fața locului și află că soția sa fu transportată în casa rece. Bărbatul alergând văierându-se cât putea, ajunsese pe drum lectica, oprî pe purtători și privi la moarta din lectică. Cu un vaiet desperat se trânti la pământ. El a recunoscut în reposata pe iubita sa soție. În vreme ce vre-o câți-va oameni se încercau a linisi pe sërmanul bărbat, cadavrul fu dus în spitalul Rochus, unde sosi îndată și nefericitul Rada, care și venise în simțiri. Cu mare osteneală le-a succes îngritorilor a îndupleca pe nenorocitul să părăsască spitalul, de unde spriginit de mai mulți cunoscuți ajunsese frânt de durere acasă.

Loterie.

Sâmbătă în 31 Aprilie.

Viena:	79	43	70	38	18
Timișoara:	39	26	28	43	57

Nr. 143

[739] 3—3

CONCURS.

Conform ordinațiunii Consistoriului arhidieceșan dto 20 Martie a. c. Nr. 1120 B. se escrie concurs pentru îndeplinirea postului de paroch devenit vacant prin demisiunea parochului Veniamin Popoviciu jun. în parochia de classa III Chichiș cu filia ei Bastelec, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foaie arhidieceșană „Telegraful Român.“

Emolumentele sînt:

1. Casă parochială cu grădină de legumi de 973^o□

2. Porțiune canonică, ce e a se cumpăra cu 500 fl. v. a.

3. Dela 41. familii câte una ferdelă de grâu, alta de oves și câte 30 cr. simbria lemnelor și câte 20 cr. la botezul Domnului.

4. Dela 40 familii câte una ferdelă veche cucuruz sfărmit, 15 cr. pentru lemne și 20 cr. la botezul Domnului.

5. Venitele stolari regulate în sinodul parochial ținut în 10 Aprilie an. curent.

Toate aceste emolumente dau un venit anual de 229 fl. v. a.

Dela doritorii de a ocupa acest post, se cere să cunoască bine și limba maghiară și au de a-și așterne suplicile lor de concurs instruite în sensul statului organic, și a regulamentului congresual din 1879 pentru parochii, la subsemnațul oficiu protopresbiteral în termenul fiesat.

Brașov în 15 Maiu 1884.

În conțelegere cu comitetul parochial
Ioan Petric,
protopresb.

ad Nr 124 1884

[738] 3—3

CONCURS.

Venind în vacanță 10 din ajutoarele acordate la învățării de meserii în anii trecuți, se escrie prin aceasta de nou concurs la 10 stipendii de câte 25 fl. pe an, menite pentru tinerii români, cari voesc a învăța vre-o meserie, dar mai cu samă: rotăria, lemnăria (bărdășia), făurăria, măsăria, (tămplăria), cismăria, pălărieria, curelăria, șelăria, mașineria agricolă.

Cererile au a se înainta comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatură română și cultura poporului ro-

mân“ în Sibiu până la 20 Iunie st. n. 1884. — Cererile intrate mai târziu nu se vor considera.

La cerere se se accludă:

1. Atestat de botez, din care se se vață, că concurentul este de nascere român și că are cel puțin vârsta de 14 ani.

2. Atestat scolastic, din care se se vață, că concurentul are cel puțin cunoscințele, ce se predau în scoalele primare din Austro-Ungaria și se cunoască și o altă limbă folosită în țeară, precum maghiara sau germana.

3. Revers dela părinți sau tutori, prin care acestia se obligă, că vor lăsa pre fii sau pupili lor se învețe meseria, la care se aplică, până când vor eși sodali cu atestat în regulă.

4. Contractul, în original sau în copie vidimată, ce părintele sau tutorul concurentului a încheiat cu măiestrul, la care învățacelul este primit spre a învăța meseria.

Având învățării purtare bună în toate privințele, stipendiul conferit li se lasă în folosire până la terminarea învățării fiesată în contract.

Din ședința comitetului asociațiunii transilvane pentru literatură română și cultura poporului român, ținută la Sibiu în 18 Maiu st. n. 1884.
Iacob Bologa, Dr. D. P. Barcianu,
v.-pres, secretar.

Nr. 176.

[741] 3—3

Concurs.

Ne reflectând nimenea la concursul publicat în „Telegraful Român“ Nr. 110, 111, și 112 din 1883 pentru ocuparea postului de paroch în comuna Broșteni, protopresbiteratul Mercurei, prin aceasta se prolungește acel concurs până la termenul de 30 zile dela prima publicare a acestuia.

Emolumentele sînt tot cele enumerate în concursul publicat în Nrii. suscitați ai „Teleg. Român“.

Se mai înseamnă că de present nu se află casă parochială, dar poporul s'a obligat a o edifica după ocuparea parochiei.

Concurenții sînt avisați a-și adresa cererile lor, instruite în conformitate cu legile esistente, până la termenul susindicat oficiului protopresbiteral al tractului Mercurei.

Mercurea la 15 Maiu 1884.

Oficiul protopresbiteral al tractului Mercurei.

Ioan Droc,
protopresb.

Nr. 221.

(740) 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan, lângă neputinciosul paroch gr. or. Iosif Gavrea dela Bendorf, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sînt:

Jumătate din toate venitele parochiei de cl. a III-a, care compute la olaltă dau un venit aproape de 200 fl. v. a.

Concurenții au a-și așterne suplicile lor instruite conform statutului organic și regulamentului pentru parochii din anul 1878, subscrisului oficiu protopresbiteral până la termenul susindicat.

Comitetul parochial gr. or. din Bendorf în conțelegere cu oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Agnizei.

Noerich în 15 Maiu 1884.

Grigorie Maier,
adm. ppresbit.

Cărți bisericesci, literare și scolare.

TIPOGRAFIA ARCHIDIECESANĂ ÎN SIBIU

strada Măcelarilor Nr. 47

se poate procura:

Portretul fericitului archiep. și metrop. **Andrefu** bar. de **Saguna** în mărime de 50 × 66 cm. Prețul 1 fl., cu trimiterea francată 1 fl. 10 cr.
Portretul Esc. Sale archiep. și metrop. **Miron Romanul**. Prețul 1 fl. 20 cr., cu trimiterea francată 1 fl. 30 cr.
Portretul P. S. domnului episcop al dieceșii Caransebeșului **Ioan Popasu**. Prețul 1 fl. 20 cr., cu trimiterea francată 1 fl. 30 cr.
Portretul marelui mecenate **Emanoil Gojdu**. Prețul 1 fl., cu trimiterea francată 1 fl. 10 cr.

Condice scolare: Registrul, Matricula scolarilor, legat din 50 coale à 1 fl. 50 cr.; Catalog de clasă legat din 10 coale 35 cr., din 15 coale 45 cr., din 20 coale 55 cr.; **Chronica scolară**, Protocol de clasificățiune, legat din 50 coale à 1 fl. 50 cr. — **Consemnarea pruncilor obligați a frecuenta scoala**, **Conspect despre absenții**, **Conspect sumarie despre absenții scolarilor** pentru protopresbiteri, coala à 2 cr.

Instrucțiunea pentru manuarea condicelor scolare 20 cr.
Litere mobile pentru mașina de cetire, după ortografia fonetică, 145 bucăți. Prețul 2 fl. 50 cr.

Catalogul cărților gratis și franco. [679] 9

Comandele se efectuesc numai prelungă rambursă (Nachnahme, Posta felvétel), computând 10 cr. pentru pachetare.
O înlesnire mare la comande mai mici sînt asinațiunile postale, cu cari se poate trimite suma pentru cărți comandate, adaugându-se și porto postal.

Tipărituri pentru protopresbiteri și parochi.

[707]

3—6

TASCHEN
UHREN
fl. 2.78.

Oroloage
de
busunariu

Orologiul cel mai bun pe lume,

cu lanț și etui fl. 2.78. Un orologiu de busunariu de Genf din cel mai fin Nickel, cu cășulia de cylinder dintre cele mai frumoase, se trage tot la 36 de oare, cu lanț de mail frumos fl. 4.46., același orologiu Anker, pe 15 rubine, cu lanț de mail cu tot fl. 5.96. Oroloage de busunariu remontoir din Nickel fin fără cheie, cu lanț fin de mail fl. 8.95. Același din argint curat fl. 11.20. Cele mai fine oroloage de busunariu pentru dame cu lanț cu tot fl. 4.80, fl. 5.80, fl. 6.80. Lanțuri de mail singuratic fl. 1.20.

Rix, orologieriu Viena, II.

MORBURI
SECRETE

le vindec pe basa experiențelor celor mai noue științifice, chiar și în casurile cele mai desperate, fără de conturbare în ocupațiune. Deasemenea și urmările cele mai rele ale păcatelor secrete din tinerete (onania), destrucțiunea nervilor și impotența. Discrețiune cât se poate de mare. Ne rogăm pentru raport detaiat despre morb. [645] 27

Dr. Bella,

membru la societăți științifice etc.
6, Place de la Nation 6. — PARIS.